

Länsstyrelsen
Kronoberg

Lagans flodpärlmusslor och öring

Information om dokumentet

Detta är en digitalt tillgänglighetsanpassad webbversion av Lagans flodpärlmusslor och öring som är daterat den 10 september 2025.

Avsändare är Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Lagan | Ljungby kommun | HARO 98

Bild: Ett av målen i projektet är att hitta flodpärlmusslor i Lagan. Bilden visar flodpärlmusslor på botten i Mieån. Foto: Peter Olsson Scholz.

Projektområde

Lagans avrinningsområde som med sina ca 6450 km² fördelade över fyra olika län är det största avrinningsområdet i södra Sverige. Lagans källområden finns söder om Jönköping i höjd med Taberg och avrinningsområdet sträcker sig sedan söderut genom sjöarna runt Värnamo och vidare genom sjön Bolmen innan det mynnar vid Laholm. Lagan med ett tiotal biflöden är de vattendrag inom avrinningsområdet som berör detta projekt i både Kronoberg och Halland.

Orsak till åtgärder

Många av Lagans mindre biflöden har inte inventerats och länsstyrelsen känner inte till dessa vattendrag eller dess värden. Via höjddata och satellitbilder går det att se att det finns en stor rensningspåverkan i många av dem, men också att det finns en stor återställningspotential av våtmarker i dessa områden. Innan Lagan byggdes ut med vattenkraft och dämdes in så utgjordes den troligen av ömsom forsar och ömsom sel (baserat på lodningsdata). Någon inventering av flodpärlmusslor i Lagan har inte skett i Kronobergs län och endast sparsamt i Hallands län i samband med att flodpärlmusslor flyttats från naturfåran vid Karsefors till Smedjeån för över 15 år sedan. Hur det gått för dessa musslor har sedan inte undersökts.

Vad vi vill förbättra

Vi vill förbättra möjligheten för Lagans flodpärlmusslor att överleva, om det finns några kvar i Lagan så står de nu indämda på djupt vatten och har inte längre någon kontakt med sin värdfisk. Musslornas reproduktion upphör helt i avsaknad av värdfiskar. Inom projektet vill vi därför inventera Lagan på flodpärlmusslor. Utreda om lax eller öring är värdfisk genom odlingsförsök. Flytta flodpärlmusslor som hittas på platser som bedöms olämpliga till platser inom avrinningsområdet som är bättre lämpade för flodpärlmusslor så att de kan få en chans att överleva. Odlar upp musslor i samarbete med en lokal fiskodlare. Inom projektet ingår också att biotopkartera biflöden till Lagan samt undersöka om det finns stationära öringbestånd i dessa genom elfiske. Restaurering av dessa biflöden där det är lämpligt. Projektet förväntas bidra med ny kunskap om Lagans flodpärlmusslor och förhindra att dessa lokalt dör ut. Projektet förväntas också öka kunskapen om Lagans mindre biflöden och förbättra morfologin och biologin i dessa. Den biologiska kvalitetsfaktorn fisk förbättras så att dess status höjs.

Åtgärderna kommer även bidra positivt till miljö kvalitetsmålen: Levande sjöar och vattendrag, myllrande våtmarker och ett rikt växt och djurliv.

Planerade åtgärder och aktiviteter

I huvudsak planeras:

- Inventering av flodpärlmusslor i Lagan.

- Utredda om lax eller öring är värd fisk för Lagans flodpärlmusslor.
- Flytt av flodpärlmusslor.
- Odlar upp flodpärlmusslor för utsättning.
- Inventera biflöden till Lagan.
- Ta fram åtgärdsplan för biflödena.
- Förankring av åtgärdsförslag hos berörda markägare och intressenter.
- Genomförande av åtgärder.
- Uppföljning av åtgärder med elfiske.
- Uppföljning av flyttade flodpärlmusslor.

Planerad uppföljning

Uppföljning av biologin sker genom elfiske inom åtgärdsområdet. Men även visuellt vad gäller föryngring av flodpärlmusslor.

I samverkan med

Projektet genomförs i samverkan med länsstyrelsen i Halland, Vänneåns fiskodling, berörda markägare och Fiskevårdsområden.

Länkar

<https://viss.lansstyrelsen.se/>

<https://www.sverigesmiljomal.se/miljomalen/>

Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

Kontakta oss via e-post kronoberg@lansstyrelsen.se, postadress Länsstyrelsen i Kronobergs län, 351 86 Växjö, eller ring vår växel 010-223 70 00.

Vår webbadress är www.lansstyrelsen.se/kronoberg.